

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2021. augusztus 30-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2021. augusztus 30. 17:30 óra

Jelen vannak: Dr. Téglási András elnök
Dr. Bozsóki Éva
Dr. Lugossy-Sági Krisztina
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Szalay Tamás
Dr. Tóta Áronné
Dr. Borbély Andrea
Dr. Csonka Krisztián
Dr. Fazekas Tamás
Dr. Litresits András
Dr. Lovas András
Dr. Sárhegyi Zoltán

Dr. Nagy Attila NVI elnök
Dr. Sóskuti-Varga Gergely NVI általános elnökhelyettes
az NVI munkatársai

Dr. Téglási András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökét és elnökhelyettesét, az NVI munkatársait, valamint a sajtó megjelent képviselőit. Megállapítja, hogy a Bizottság 12 fővel határozatképes

A kiküldött meghívóban 1 napirendi pont tárgyalására tett javaslatot: Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása.

A mai napon az Országgyűlés Hivatalának főigazgatója elektronikus levélben arról tájékoztatta, hogy L. Simon László országgyűlési képviselő 2021. augusztus 29. napjával országgyűlési képviselői mandátumáról lemondott. Szintén a mai napon a jelölő szervezetek a lemondott képviselő helyére dr. Vítályos Eszter Zsuzsannát jelentették be a megüresedett mandátum betöltésére. Mindezekre figyelemmel arra tesz javaslatot, hogy a Bizottság az említett mandátum kiadása ügyében is a mai

ülésein hozzon döntést, amelyhez szükség van a napirend kiegészítésére. Kéri, hogy először hozzanak jegyzőkönyvi döntést javaslata tárgyában. Aki egyetért a javaslattal, szavazzon igennel, aki nem ért egyet, szavazzon nemmel.

Szavazás

A Bizottság 20. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen, 0 nem szavazattal a napirend módosítására vonatkozó javaslatot elfogadta.

Dr. Téglási András elnök: További kiegészítés, módosítás nincs, ezért kéri, hogy szavazzanak a módosított napirend elfogadásáról.

Szavazás

A Bizottság 21. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 12 igen szavazattal, 0 nem szavazattal elfogadta a meghívóban szereplő módosított napirendet.

I. Országos népszavazási kezdeményezések elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB főosztályvezetőjét, hogy ismertesse az első kezdeményezés előzményeit.

1. A Civil Mozgalom Egyesület által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása:

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Civil Mozgalom Egyesület által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért Ön azzal, hogy koronavírus elleni védőoltásra senkit ne lehessen kötelezni, és annak hiánya miatt ne lehessen büntetni és korlátozni?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2020. október 15-én, postai úton nyújtotta be hitelesítés céljából. Az Nsztv. 11. § (1) bekezdésében rögzített elbírálási időtartam alatt a Kormány 2020. november 4-i hatállyal a koronavírus világjárvány okán Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A Kormány vonatkozó kormányrendelete, majd az azt megerősítő törvény rögzítette, hogy a veszélyhelyzet megszűnését követő napig – egyebek mellett – országos népszavazás nem kezdeményezhető, a folyamatban lévő kezdeményezésekre vonatkozó határidők pedig megszakadnak és a veszélyhelyzet megszűnését követő napon kezdődnek újra.

Az említett rendelkezések értelmében a kezdeményezés tekintetében az elbírálás, a határidő leteltét megelőzően, 2020. november 6-án megszakadt. A vonatkozó jogszabályok alapján a veszélyhelyzet Magyarország egész területén a mai napig fennáll, ugyanakkor 2021. július 21-én kihirdetésre került és ugyanezen a napon 8 órakor hatályba lépett az országos népszavazás megrendezhetőségéről szóló Kormányrendelet. A Kormányrendelet 1. §-a rögzítette, hogy a hatályos, a népszavazások kezdeményezését megtiltó, illetve a határidők megszakadását kimondó jogszabályi rendelkezés azzal az eltéréssel alkalmazandó, hogy országos népszavazás kezdeményezhető, továbbá a korábban megszakadt határidők – így az országos népszavazási kezdeményezések elbírálásának határideje is – újrakezsdődnek. Az elmondottak alapján megállapítható, hogy a Nemzeti Választási Bizottság számára 2021. július 22-én kezdődött újra jelen kezdeményezés elbírására vonatkozó kötelezettségének határideje. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A határozattervezet szerint a Bizottság a kérdés hitelesítését megtagadja, mivel az egyfelől nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés, másfelől a kérdés nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A védőoltással kapcsolatos hazai szabályozást az egészségügyért felelős miniszter által származékos jogalkotói hatáskörben megalkotott 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet tartalmazza. Az NM rendelet rögzíti azt, hogy melyek azok a fertőző betegségek, amelyek esetében kötelező védőoltás elrendelésének van helye. Az NM rendelet sem a kezdeményezés benyújtásának, sem az elbírálás időpontjában, valamint e két időpont közötti időtartamban nem tartalmazott, illetve jelenleg sem tartalmaz olyan szabályt, amely szerint a koronavírus, mint fertőző betegség esetében életkorhoz vagy munkakörhöz kötötten, illetve a megbetegedési veszélyre tekintettel kötelező lenne a védőoltás. Ugyanakkor a kezdeményezés benyújtását követően elfogadott, a koronavírus elleni védőoltás kötelező igénybevételeéről szóló 449/2021. (VII. 29.) Kormányrendelet úgy rendelkezik, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt – bizonyos kivételekkel – egészségügyi szolgáltatónál nem hozható létre olyan jogviszony, illetve megszüntetendő az a jogviszony, amelynek keretében az egészségügyi tevékenységet olyan egészségügyi dolgozó, illetve rezidens végezné, aki a koronavírus elleni védőoltást nem vette fel. E Kormányrendelettel összefüggésben ki kell emelni, hogy azt a Kormány a különleges jogrendre tekintettel, az Alaptörvény veszélyhelyzetre vonatkozó 53. cikke alapján eredeti jogalkotói hatáskörében fogadta el, és hatálya csak a veszélyhelyzet idejére szól. Egy olyan kérdéskör eredeti jogalkotói hatáskörben történő szabályozására került tehát sor ideiglenesen a veszélyhelyzetre tekintettel, amelynek rendezése normál jogrend idején az Országgyűlés felhatalmazása alapján nem az Országgyűlés, hanem az egészségügyért felelős miniszter hatáskörébe tartozik. Mindebből pedig az következik, hogy a kezdeményezés nem felel meg az alaptörvényi követelménynek, mivel a kezdeményezéssel érintett kérdés nem az Országgyűlés feladat- és

hatáskörébe tartozik. A kérdésegységértelműség sérelmét pedig az okozza, hogy a kezdeményezés valójában 2 olyan alkérdésből áll, amelyek önállóan, egymástól függetlenül is megválaszolhatók, ugyanakkor a két részkérdésben való önálló állásfoglalásra a kezdeményezés jelen megfogalmazása alapján nincs lehetősége a választópolgároknak. Az elmondottak miatt a Tervezet a hitelesítés megtagadására tesz javaslatot. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Litresits András NVB tag: Egyik részében elfogadja a tervezetet, nevezetesen, hogy nem egyértelmű, mivel két kérdés rejtőzik ebben a kérdésben. Azzal vitatkozik, hogy ahogy a tervezet 26. bekezdése is utal rá, az egészségügyi törvény 57. §. (2), (3) bekezdéseiben foglalt felhatalmazás alapján származékos jogalkotási hatáskörben megalkotott NM rendeletről következnek a védőoltások jogi alapjai. Azt gondolja, hogy az Országgyűlés van abban a helyzetben, hogy ezt a döntését megváltoztassa, dönthet úgy, hogy törvényt hatályon kívül helyez, új törvényt alkot, módosít, kiegészít. A népszavazási törvény alapján nincs olyan elutasítási ok, ami abból vezethető le szó szerint tételes tiltásban, hogy egy akármilyen rendeletet kellene megváltoztatni. Ezen elvi okok mentén az indokolásnak ezt a részét nem osztja, az egyértelműség hiányát, azt osztja.

Dr. Téglási András elnök: Köszöni a hozzászólást. Mivel további hozzászólás nincs, összefoglalja az elhangzottakat.

Szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: A Bizottság 12 igen, 0 nem szavazattal az *„Egyetért Ön azzal, hogy koronavírus elleni védőoltásra senkit ne lehessen kötelezni, és annak hiánya miatt ne lehessen büntetni és korlátozni?”* országos népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

2. A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért*

Alapítvány részére történő vagyonyjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvényt?” Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. július 21-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A tervezet szerint a Bizottság a kérdést hitelesíti. A kérdéssel kapcsolatban megállapítható, hogy annak célja az említett törvény hatályon kívül helyezése, így az az Országgyűlés hatáskörébe tartozik. A Tervezet szerint a kérdés megfelel az Alaptörvényben és az Nsztv-ben támasztott követelményeknek. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat. Hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 12 igen, 0 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés helyezze hatályon kívül a Fudan Hungary Egyetemért Alapítványról, a Fudan Hungary Egyetemért Alapítvány részére történő vagyonyjuttatásról szóló 2021. évi LXXXI. törvényt?”* népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

Dr. Téglási András elnök úr köszönti az időközben megjelent dr. Avarkeszi Dezső tagtársukat, aki előzetesen jelezte, hogy kicsit később érkezik. Megállapítja, hogy ezzel a Bizottság létszáma 13 főre emelkedett és a továbbiakban is határozatképes.

3. A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezés előzményeit.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy koncessziós szerződés keretében gazdasági társaságnak ne legyen átengedhető magyarországi gyorsforgalmi út üzemeltetése?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. július 21-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mert annak tárgya nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés, valamint nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A koncessziós eljárás nem pusztán a nemzeti jogalkotás tárgya, hanem az Európai Unió belső piacának érintettsége folytán az uniós jogalkotásé is. 2014. április 17-től hatályos a koncessziós szerződésekről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2014. február 26-i 2014/23/EU irányelve. Mint köztudomású, Magyarország az Európai Unióhoz való csatlakozásával és az alapító szerződések elfogadásával jogalkotási hatásköre egy részéről lemondott és azokat az uniós célkitűzések megvalósítása érdekében az Unióra ruházta. A koncessziós eljárás tehát a belső piac működésével, ezen belül is a szolgáltatásnyújtás szabadságával áll szoros kapcsolatban, és ezen a téren az Európai Unió élt a Szerződésekben ráruházott jogalkotási hatáskörével, és a szerződéses célkitűzések megvalósítása érdekében az Irányelvben határozta meg azokat a célokat, amelyek megvalósítása minden tagállam számára kötelezettséget jelent. Az Irányelv egyértelmű rendelkezést tartalmaz a tekintetben, hogy amennyiben a tagállami hatóság úgy dönt, hogy bizonyos építési beruházásokat és közszolgáltatásokat nem közvetlenül valósítanak meg, illetve nyújtanak a lakosságnak, hanem azokat koncessziós szerződés keretében teljesítik, a lehető legszélesebb alanyi körnek kell biztosítani a koncessziós szerződésekhez való hozzáférést. Az országos népszavazásra javasolt kérdés a jogalkotót olyan jogszabály megalkotására kívánja kötelezni, amely a gyorsforgalmi utak üzemeltetése esetén a koncessziós eljárásból a gazdasági társaságokat kizárná. Egy ilyen tartalmú szabályozás azonban nem állna összhangban az Irányelv rendelkezéseivel. Tekintettel arra, hogy a népszavazási kezdeményezés a belső piac működésével, ezen belül is a szolgáltatásnyújtás szabadságával összefüggő kérdésben kíván népszavazást kezdeményezni, amely tárgykörben való jogalkotási hatáskört hazánk az Európai Unióval megosztva gyakorolja, továbbá azon oknál fogva, hogy a kérdés az Unió által megalkotott Irányelvvel ellentétes szabályozás megalkotására irányul, megállapítható, hogy a kezdeményezés az Alaptörvény 8. cikk (2) bekezdésében foglalt szabályba ütközik.

Az egyértelműség kapcsán a kérdéssel szemben felhozható érv, hogy a kezdeményezésben megjelölt üzemeltetés kifejezés megtévesztő lehet mind a választópolgár mind a jogalkotó tekintetében. Az üzemeltet szó jelentése az értelmező szótár alapján ugyanis „üzemben tart, működtet”, valaminek a létesítését tehát nem foglalja magába. Ugyanakkor a hatályos szabályozás megkülönböztet a működtetéstől eltérő, koncesszió keretében megvalósuló tevékenységet például a létesítést, fejlesztést. A népszavazásra javasolt kérdés megfogalmazásakor a koncessziós szerződés keretében megvalósuló tevékenység - tehát hogy pusztán üzemeltetésről vagy üzemeltetésről és létesítésről, fejlesztésről van-e szó - pontos megjelölésének jelentősége van.

A választópolgár a kérdés kapcsán nem lehet benne biztos, hogy egyetértése esetén egyáltalán nem, vagy csak bizonyos tevékenységre, az üzemeltetésre nézve nem lehet koncessziós szerződést kötni a gyorsforgalmi utak tekintetében.

Az elmondott és a tervezetben részletesen kifejtettek alapján a Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Csonka Krisztián NVB tag: Két fő érv hangzott el, ami mentén megtagadná a tervezet szerint a Bizottság a hitelesítést. Az egyik az, hogy a javasolt kérdés a jogalkotót olyan szabályozás megalkotására kívánja kötelezni, amely gyorsforgalmi utak üzemeltetése esetén a koncessziós eljárásban a gazdasági társaságokat kizárná. Álláspontja szerint nem erre vonatkozik a kérdés. Nem a koncessziós eljárás módosítása a kérdés célja, hanem pont az, hogy a közutakra ne lehessen koncessziós szerződést kötni. Ez egy másik jogszabály, akár a nemzeti vagyonról szóló törvénynek lehet a része. A másik része az érvelésnek pedig az egyértelműség kapcsán azt mondja ki, hogy a létesítés és az üzemeltetés az nem ugyanaz a kategória. Álláspontja szerint ugyanakkor a kérdés kifejezetten csak az üzemeltetésre vonatkozik. Így a továbbiakban semmi akadálya nem lenne annak, hogy közutakat koncessziós szerződés alapján létesítsenek. Véleménye szerint ez a kérdés önmagában egyértelmű és a hivatkozott uniós szabályozást pedig nem érinti.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Az első érveléssel kapcsolatban az hozható fel, hogy a kérdés arra irányul, hogy a tagállam – jelen esetben Magyarország – ne tegye lehetővé az üzemeltetést a gazdasági társaságoknak. Azt gondolja, hogy nem érinti az uniós kötelezettségünket, illetve egyértelmű abban is, hogy a létesítésre nem vonatkozik a kérdés, hanem csak az üzemeltetésre. Nem gondolja, hogy a választópolgár össze tudja keverni a két fogalmat, hiszen az egyik fogalom nem is szerepel a kérdésben. Szerinte megfelel az egyértelműség követelményének, nem ért egyet a tervezettel.

Dr. Litresits András NVB tag: Csatlakozik az előtte szólókhoz. Azt azzal egészíti ki, hogy elhangzott az ismertetés során, illetve a tervezetnek a 22. pontja rávilágít arra a fontos tényre, hogy az irányelv egyértelmű rendelkezést tartalmaz: „amennyiben a tagállami hatóság úgy dönt, hogy bizonyos építési beruházásokat...”. Ennek megfelelően, a koncesszióba adásról való döntés tagállami hatáskör. A sajtó hírek alapján Rogán miniszter úr bemutatta, hogy egy 3 ezer milliárdos gyorsutakkal kapcsolatos koncessziós eljárást hirdetnek meg 35 évre, tehát az állam úgy döntött. Nyilván, ha úgy döntött az illetékes szerv, akkor bejönnek azok az EU-s szabályok, amire hivatkozik a tervezet. Viszont, ha azt mondja ki egy jogszabály, hogy ezekben a kérdésekben nincs rákényszerítve a magyar hatóság, eddig nem kellett koncesszióba adni, ez egy politikai döntés volt, ha most mégis koncesszióba adják, akkor EU-s eljárást kell lefolytatni. De nincs olyan kötelezettségünk, hogy ezt le kell folytatni. Tehát eddig nem kellett, most se kellene, és ez a kérdés erre irányul. Utal rá, hogy az előtte szólók is elmondták, hogy az üzemeltetés szóval nincs egyértelműségi probléma, hiszen ezt nehéz összekeverni a létesítéssel vagy építéssel.

Dr. Bozsóki Éva NVB tag: A jelenlegi jogi szabályozás a koncessziós szerződésre az építést, a felújítást, a fejlesztést is vonatkoztatja, tehát ezt nem lehet figyelmen kívül hagyni, és nem lehet ebből a jogszabályi háttérből kihatni egy tevékenységet, mert pontosan ez az egyértelműségnek a hiánya, hogy ha koncesszióról beszél a kérdés, akkor abba bizony beletartozik a jelenlegi jogi szabályozás. A kérdésfeltevés a jelenlegi jogi szabályozást érinti, tehát akkor nem lehet csak egy tevékenységet ebből kiragadni. A másik észrevétele, hogy Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Tehát az álláspontja szerint az Alaptörvény szabályaiba is ütközik az, ha a gazdasági élet bizonyos szereplőit kirekesztené ebből a versenyből, míg bizonyos szereplőket meg bent tartanak. A hivatkozott irányelv pontosan elemzi a gazdasági szereplő fogalmát, amelybe beletartozik minden olyan személy és, vagy szervezet, amely szolgáltatások nyújtását kínálja. Az egyetlen kritérium, álláspontja szerint, a hivatkozott irányelv 8. cikkében megállapított értékhatár meghaladása. Mindezekre figyelemmel nemzetközi szerződést sértene ennek a népszavazási kérdésének a hitelesítése. Tehát az irányelv rendelkezéseitől nem térhet el egyetlen egy tagállami jogalkotás sem. A tervezetben írt érvelés pontosan levezeti, hogy miért is kötelezőek a magyar jogalkotás és a tagállami jogalkotás számára az uniós irányelvben foglaltak. Álláspontja szerint ez a kérdés nem hitelesíthető, álláspontja szerint Alaptörvényt sért, nem egyérfelmű.

Dr. Litresits András NVB tag: Az előzőekben elhangzottakkal vitatkozik, és különösen a tervezet 27. bekezdésével, amely szerint hasonló álláspontra jutott a Kúria egy döntésében. Ez a Kúriai döntés az alábbi kérdésre vonatkozott. „Egyetért-e Ön azzal, hogy magyar termőföld tulajdonjogát ne szerezhesse meg olyan magánszemély, aki nem rendelkezik magyar állampolgársággal”. Köztudomású tény, hogy itt az Európai Unióhoz való csatlakozással ilyen korlátozást nem lehet hosszú távon fenntartani és a Kúria ebben az idézett végzése indokolásának 21. pontjában le is írta, hogy a csatlakozási szerződés 10. sz. melléklet 3. fejelet 2. pontja visszautal a szerződésben foglalt intézkedésekre, egyúttal átmeneti jelleggel biztosította Magyarország számára a termőföld tulajdonjogának megszerzésére vonatkozó korlátot. A tervezet sem mutatott ki semmilyen uniós kötelezettséget, nem volt ebben uniós döntés. Ezt kizárólag a Magyar Kormány döntötte el, hogy most ez lesz.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen, 5 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy koncessziós szerződés keretében gazdasági társaságnak ne legyen átengedhető magyarországi gyorsforgalmi út üzemeltetése?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

4. A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása:

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB főosztályvezetőjét a következő kezdeményezés előzményeinek ismertetésére.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország csatlakozzon az Európai Ügyészséghez?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. július 21-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mert annak tárgya nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés, valamint az az Alaptörvény módosítására irányul. A Nemzeti Választási Bizottság legutóbb a 1014/2018. számú – a Kúria határozatával helybenhagyott – határozatával bírált el a jelen kérdés tartalmához hasonló népszavazási kérdést, ezért a Tervezet indokolása is az abban foglalt érvelésre épül. Ennek lényege, hogy a Lisszaboni Szerződés megteremtette az Európai Ügyészség felállításának lehetőségét, szabályozta a különleges jogalkotási eljárást, az abban való részvétel szabályait. Mivel a Tanács az EU-tagállamok kormányainak képviselőit ellátó intézmény, és tagjai az uniós országoknak a megvitatandó szakpolitikai területért felelős miniszterei, egyértelmű, hogy a részvételi szándék kinyilvánítása a Kormány feladata. Az Országgyűlésnek pedig nincs olyan hatásköre, amely alapján a Kormányt direkt módon meghatározott kormányzati intézkedés megtételére kötelezhetné az európai uniós intézmények előtti eljárásban, így tehát a Szervező által népszavazásra feltenni szándékozott kérdés a fentiekben kifejtettek értelmében – nem az Országgyűlés, hanem – a Kormány hatáskörébe tartozik.

A hitelesítés megtagadásának másik oka pedig abban áll, hogy az Alaptörvény azon rendelkezése, amely szerint az ügyészség mint közvádoló az állam büntetőigényeinek kizárólagos érvényesítője, és a Rendelet azon cikkei, amelyek lehetőséget biztosítanak az Európai Ügyészség számára, hogy saját hatáskörben eljárjon a nemzeti bíróságok előtt, egy olyan kollíziót keletkeztet, amelyet egy érvényes és eredményes népszavazást követően az Országgyűlés kizárólag az Alaptörvény 29. cikkének módosításával tudna feloldani. Az imént bemutatott és a tervezetben részletesen kifejtettek alapján a Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel, a kérdés nem irányul a hatalmi ágak egymástól elválasztottsága megbontásának elvét megtörni. Arra nem irányul, hogy utasítsa az Országgyűlés a Kormányt. Ez technikai kérdés, hogy az Országgyűlés által hozott törvényt adott esetben a Kormánynak kell végrehajtania bizonyos szempontból. Nem lát ilyen problémát a hatalmi ágakkal kapcsolatban, annak a kérdés szempontjából ilyen értelemben nincs jelentősége. Azt gondolja, hogy az ügyészség függetlenségét sem érinti ez a kérdés, hiszen maga a büntetőeljárás törvény is áttöri a pótmagánvád intézményével a vádemelés monopóliumát, tehát ez egyáltalán nem ellentétes az Alaptörvénnyel. Szintén technikai kérdés, hogy az Alaptörvény tiltó rendelkezésének hiányában az ügyészség törvényi felhatalmazást kap arra, hogy bizonyos ügyekben az Európai Ügyészség számára átengedjen hatásköröket. Ezért nem tartja problémásnak a kérdést, nem ért egyet a tervezettel.

Dr. Litresits András NVB tag: Csatlakozik dr. Fazekas Tamáshoz. Még egy példát említ: nemzetközi jogsegély vagy EU-s együttműködés keretében akkor sem lehet elmondani, hogy kizárólag a Polt Péter vezette Legfőbb Ügyészség lenne, aki bármilyen büntetőigényt érvényesítene. Felhívja a tagtársak figyelmét, hogy szerinte van egy kis belső ellentmondás a tervezetben, ugyanis a 30. bekezdése hivatkozik arra, hogy az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése értelmében Magyarország az EU-ban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen az EU intézményei útján gyakorolhatja. A 13. bekezdés utolsó mondata szerint pedig az Európai Ügyészség megerősített együttműködés keretén belül jött létre 16 tagállam részvételével, és a 14. bekezdés utolsó mondata értelmében a megerősített együttműködés az Unió célkitűzése megvalósításának előmozdítására, érdekének védelmére és integráció folyamatának megerősítésére irányul. Tehát ez egy olyan uniós intézmény, amihez a csatlakozást maga az Alaptörvény is megengedi. Azt gondolja, hogy nem lehet az probléma – ezért mondvacsinált indok – hogy az Alaptörvényünk szerint az állam büntetőügyének kizárólagos szereplője a legfőbb ügyész. Az egész indoklás vonatkozásában kiemeli azt, hogy az helytelenül hivatkozik az abban jelzett korábbi NVB döntésre, mert ott más volt a kérdés, így más logikát követett a Kúria indokolása. Ott az volt a kérdés, hogy „Egyetért-e Ön azzal, hogy az Országgyűlés határozattal kötelezze a Kormányt arra, hogy kérelmezze az EU Tanácsánál és Bizottságánál az Európai Ügyészségről szóló megerősített együttműködésben való részvételét?”

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Egy mondattal egészíti ki a korábban elmondottakat, megfordítva a tervezet logikáját. A tervezet azt sugallja, mintha azok az államok, amelyeknek az ügyészsége csatlakozott az EU ügyészséghez, olyan államok lennének, ahol nem biztosítják megfelelően a hatalmi ágak elválasztását és olyan államok ügyészségei lennének tagjai, amelyek nem függetlenek. Álláspontja szerint ezzel szemben azon tagállamok tagjai az Európai Ügyészségnek, ahol elválasztott

hatalmi ágak szerint működik az országok közjogi rendszere és független ügyészségek tagjai az Európai Ügyészségnek.

Dr. Szalay Tamás NVB tag: Támogatja a tervezetet. Álláspontja szerint nem hatáskörük más tagállamok alkotmányos berendezkedését minősíteni. Ami az ügy érdemét érinti, teljesen egyértelmű, ahogy az indoklás fogalmaz: ebben a tárgykörben korábban már hoztak döntést, azt a Kúria helybenhagyta, a tényállás nem változott, egy tény változott, más lett a beadványozó személye, de ez nem egy olyan ok, ami miatt a korábbi álláspontjukat módosítani kellene. Döntésüket a Kúria helybenhagyta, szerinte nincs is nagyon mozgásterük, hogy ezt a kérdést hogy ítélik meg.

Dr. Téglási András elnök: Összefoglalja a vitát. További hozzászólás hiányában a határozattervezetet szavazásra bocsátja.

Szavazás:

Dr. Téglási András NVB elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 9 igen, 4 nem szavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország csatlakozzon az Európai Ügyészséghez?” népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

5. A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB főosztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy minden hatvan év fölötti, magyarországi lakóhellyel rendelkező személy ingyenesen legyen jogosult SARS-CoV-2 neutralizáló antitest kimutatására alkalmas tesztre?”*

Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. július 21-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A Tervezet szerint a Bizottság megtagadja a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését, mert annak tárgya nem az Országgyűlés feladat- és hatáskörébe tartozó kérdés, valamint nem felel meg a népszavazási egyértelműség követelményének. A kérdésben említett tesztekkel érintő magyar szabályozás alapvetően 2 törvényen, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvényen és a gyógyszerforgalmazásról szóló 2006. évi XCVIII.

törvény rendelkezésein nyugszik. Az antitest kimutatására szolgáló szerológiai vizsgálat és ahhoz tartozó mintavételi eljárás – amennyiben az nem a társadalombiztosítási finanszírozás keretében történik – megszabott térítési díj ellenében vehető igénybe, amelynek szabályait az Ebtv. felhatalmazása alapján egy Kormányrendelet tartalmazza. Ezen kívül – mivel az antitest-teszt gyógyászati segédeszköznek minősül – ezeknek az eszközöknek a társadalombiztosítási támogatásáról külön jogszabály, egy másik Kormányrendelet rendelkezik, meghatározva a befogadás eljárásrendjét. Az eredményes népszavazás mindkét, említett Kormányrendelet szabályozását érintené. Az első esetben megszüntetné a térítési díj szabályozását, a második esetben pedig a jelenlegi eljárásrendet mellőzve valamennyi antitest-tesztet a társadalombiztosítási finanszírozás körébe vonna. Mind a két módosítás a Kormánynak olyan szabályozási jogkörét érintené, amelyet az Országgyűlés törvényben, kifejezetten ráruházott.

Az egyértelműség kapcsán a kérdéssel szemben felhozható érv, hogy a javasolt kérdés megfogalmazásában a választópolgár számára is meghatározhatatlan kifejezést tartalmaz, mivel a „SARS-CoV-2 neutralizáló antitest kimutatására alkalmas teszt” fogalom meghatározást a hatályos jogszabályok nem tartalmazzák. Ezen kívül az antitest-tesztek ingyenessé tétele jelentős költségvetési kiadást jelentene, viszont a népszavazási kezdeményezés nem határozza meg, hogy – érvényes és eredményes népszavazás esetén – milyen forrásból kellene biztosítani az antitest-tesztek ellenértékét, pedig ez az ilyen jellegű kérdések esetén – az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint – feltétele az egyértelműségnek. Végül, a kérdés alapján a jogalkotó számára az sem egyértelmű, hogy a népszavazás eredményeképp olyan jogalkotásra köteles, amely azt biztosítja, hogy az antitest-tesztet kizárólag a kijelölt egészségügyi szolgáltatók végezzék térítésmentesen, vagy a szolgáltatást továbbra is biztosíthatják piaci szereplők is, azonban azért az állampolgárok felé térítési díjat nem számolhatnak fel. Az imént bemutatott és a tervezetben részletesen kifejtettek alapján a Tervezet elfogadása esetén a Bizottság a hitelesítést megtagadja. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Fazekas Tamás NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel, az érveit nem tudja elfogadni, méghozzá azért, mert azok a törvények, amik jelenleg a Kormány hatáskörébe utalják a döntéseket a térítéssel összefüggésben, azok módosíthatók, így azt gondolja, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést tett fel a Kezdeményező. Véleménye szerint, ne legyen ezek után a Kormány hatáskörébe tartozó döntés a térítéssel kapcsolatban és akkor ez a kérdés megoldható jogtechnikai szempontból. Nem osztja, hogy a tervezet szerint költségvetési kihatása van ennek a törvénynek, mert nagyon kevés olyan kérdést tud mondani, aminek ne lenne, akár jelentős költségvetési vonzata, ilyen alapon nehéz, vagy lehetetlen lenne népszavazási kérdésfeltevést kezdeményezni. Ezt nem tudja elfogadni. Ami az egyértelműséget illeti: nem ért egyet a tervezet indokolásával, amely bonyolultnak tekinti a kérdésben használt kifejezést. A mostani jogszabály is tartalmaz egy fogalmat („SARS-CoV-2 specifikus antitest kimutatására irányuló szerológiai vizsgálat és az

ahhoz szükséges mintavétel”), ezt se mondaná kifejezetten mindenki számára világos és egyértelmű fogalom használatnak, noha mindannyian tudják, hogy a jog nem pontos tudása senkit nem mentesít az alól, hogy azt be is tartsa. Azt gondolja, hogy egy olyan kampányban, ami a népszavazással összefüggően indítható, ezt a fogalmat el lehet magyarázni. A tervezettel nem ért egyet.

Dr. Avarkeszi Dezső NVB tag: Nem ért egyet a tervezettel. Több más kérdésben már korábban kifejtette, hogy nem ért egyet az NVB és a Kúria töretlen gyakorlatával, hogy a delegált jogkörökkel kapcsolatban miért nem állapítja meg az Országgyűlés hatáskörét. Teljesen világosan kifejtette dr. Fazekas Tamás tagtársa is, hogy ez a gyakorlat miért nem helytálló. Az egyértelműség kérdésével kapcsolatban szintén egyetért dr. Fazekas Tamással, nem hiszi, hogy a SARS-CoV-2 specifikus antitest kimutatására irányuló szerológiai vizsgálat és az ahhoz szükséges mintavétel az egyértelműbb lenne, mint a kérdésben megfogalmazott kifejezés, ráadásul nem gondolja, hogy a választópolgárok a Magyar Közlönyből tájékozódna arról, hogy egy fogalom mit jelent. Ő pl. az interneten beütötte a neutralizáló antitest fogalmát, és háromtized másodperc alatt 9590 találat volt. Nagyon pontosan megvilágosították, hogy mit jelent ez a fogalom és valóban a kampány során pedig, mind az ellenzők, mind a javaslat támogatói is felvilágosító kampányt is végezhetnek. Úgy gondolja, hogy ezt a kérdést hitelesíteni kellene.

Dr. Litresits András NVB tag: A tervezet 31. bekezdése rögzíti, hogy a KSH mérése alapján Magyarországon a 60 év feletti emberek száma 2021. 01. 01.-i adatok szerint 2.590.051 fő. Ennek van költségvetési vonzata, ahogy dr. Fazekas Tamás is utalt rá. Rámutat, hogy a múltkori ülésen a Munkáspárt kérdésénél azt hitelesítették, hogy a tankötelezettség emelkedjen meg újra 18 évre, akkor is elmondta, hogy annak is van elég komoly költségvetési vonzata. Tehát nehéz, gyakorlatilag lehetetlen olyan népszavazási kérdést feltenni, amelynek ne lenne költségvetési vonzata. Felhívja a figyelmet arra, hogy egy korábbi alkotmánybíróági döntés szerint a népszavazási kampánynak a feladata a tájékoztatás. Utal arra, hogy a 2004-es kettős magyar állampolgárságra vonatkozó kérdés úgy volt megfogalmazva, hogy több sorból állt, mégis egyértelműnek találták. Ezen okok mentén nem támogatja a tervezetet.

Dr. Sasvári Róbert NVB tag: A költségvetési érintettséggel kapcsolatban akart hozzá szólni. Dr. Fazekas Tamás és dr. Litresits András tagtársa már kimerítően elemezte ezt. A lényege az, hogy esetenként kell vizsgálni, a Kúriai döntések erről szólnak. Minden népszavazásnak van közvetetten költségvetési vonzata, úgyhogy szerinte ezzel a kérdéssel kapcsolatosan közvetlen kapcsolat van a költségvetéssel.

Dr. Lovas András NVB tag: Ő is arra utal, hogy az esetenkénti vizsgálatot végzik éppen. Ebből a szempontból, amit dr. Litresits András és dr. Avarkeszi Dezső kollégája mondott, hogy nem értenek egyet a Kúriai gyakorlattal, személyes véleményük lehet, de testületként jogalkalmazóként követni kell a Kúria gyakorlatát és eddig is ezt tették.

Ha az esetenkénti vizsgálat keretében meg tudják állapítani, hogy ez tényleg a Kormány hatáskörébe tartozik, akkor azt követően csak egy következtetést lehet ebből levonni, hogy emiatt meg kell tagadni a hitelesítést, hiszen az a Kúria gyakorlatából következik egyértelműen. Ő támogatja az előterjesztést.

Dr. Téglási András elnök: Jelzi a költségvetést érintő érvek kapcsán, hogy a Tervezet nem a költségvetéssel kapcsolatos tiltott tárgykörbe ütközés miatt állapította meg azt, hogy a kérdés nem hitelesíthető, hanem az egyértelműség vonatkozásában. Erre vonatkozóan alkotmánybíróági gyakorlat van, ami azt mondja, hogy az egyértelműségnek feltétele az, hogy ilyenkor meg kell határozni, hogy milyen forrásból kellene biztosítani ennek az ellenértékét.

Összefoglalja a vitát. További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: Megállapítja, hogy a Bizottság 8 igen, 5 nem szavazattal az *„Egyetért-e Ön azzal, hogy minden hatvan év fölötti, magyarországi lakóhellyel rendelkező személy ingyenesen legyen jogosult SARS-CoV-2 neutralizáló antitest kimutatására alkalmas tesztre?”* népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadta.

6.A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés elbírálása

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB fősztályvezetőjét, hogy ismertesse a következő népszavazási kezdeményezést.

Dr. Wiedemann János fősztályvezető: A Karácsony Gergely Szilveszter magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés a következő kérdést tartalmazza: *„Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap legyen?”* Szervező a népszavazásra javasolt kérdést a Nemzeti Választási Bizottsághoz 2021. július 21-én személyesen eljárva nyújtotta be hitelesítés céljából. A kezdeményezés a törvényi követelményeknek megfelelt.

Dr. Téglási András elnök: A tervezet szerint a Bizottság a népszavazásra javasolt kérdést hitelesíti. A kérdéssel kapcsolatban megállapítható, hogy annak célja a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény – az álláskeresési járadék folyósításának maximális tartamát meghatározó – 27. § (3) bekezdésének a módosítása, így az az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.

Az NVB jogelődje, az OVB, valamint a benyújtott kifogásokat elbírálva az Alkotmánybíróság a korábban szinte teljesen azonos tárgykörben benyújtott országos népszavazási kezdeményezéseket hitelesíthetőnek találta. Az érintett OVB határozatok, illetve alkotmánybírósági határozatok meghozatalának időpontjában, illetve a jelen ügy elbírálásának időpontjában hatályos jogszabályi környezet releváns szabályai érdemi különbséget nem mutatnak.

A Szervező által benyújtott kérdés tehát nem ütközik tiltott tárgykörbe, illetve megfelel az egyértelműség követelményének is. Az arra adott „igen” válasz az Országgyűlés számára azt a jogalkotási feladatot határozza meg, hogy úgy módosítsa az említett törvényi rendelkezést, hogy az álláskeresői járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap legyen. A „nem” válasz pedig a hatályos szabályozás fenntartását célozza. Mindezek alapján a Tervezet szerint a Bizottság a kérdést hitelesíti.

A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Sárhegyi Zoltán NVB tag: Ha az előző kérdés kapcsán is felmerült a költségvetés érintettségének kérdése elméleti szinten is, meg gyakorlati szinten is, álláspontja szerint itt is felmerül ez a kérdés. Ugyanis arról van szó, hogy az eddig meghatározott napok száma helyett egy jóval hosszabb időtartamban lenne meghatározva a jogosultsági idő és ennek a járadéknak a folyósítása teljesen egyértelműen a költségvetést érinti. Ennek megfelelően javasolja, hogy tegye megfontolás tárgyává a Bizottság, hogy ezt a kérdést nem hitelesíti.

Dr. Litresits András NVB tag: Kénytelen elmondani ismét, hogy az előző bizottsági ülésen hozott, a tankötelezettséget érintő döntésnek is elég komoly költségvetési vonzata volt. Tehát azt gondolja, hogy ez itt nem áll meg. Célszerűnek tartaná, ha az Elnök úr által elmondott előzményeket beépítené a Bizottság a tervezetbe.

Dr. Téglási András elnök: Ezt szövegszerű javaslatnak tekinti. Ha nincs további hozzászólás, akkor először a szövegszerű módosító javaslatról történik szavazás.

Kéri a Tagtársakat, hogy aki egyetért dr. Litresits András által javasolt szövegszerű módosító kiegészítéssel, szavazzon igennel.

Szavazás

A Bizottság 22. számú jegyzőkönyvi döntése:

A Bizottság 3 igen, 10 nem szavazattal a módosító javallatot elutasította.

További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja az eredeti határozattervezetet.

Szavazás:

Dr. Téglási András elnök: A Bizottság 10 igen, 3 nem szavazattal az „Egyetért-e Ön azzal, hogy az álláskeresési járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap legyen?” népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.

II. Döntés megüresedett országgyűlési képviselői mandátum kiadásáról

Döntés L. Simon László lemondása okán a FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség pártlistáján megüresedett országgyűlési képviselő mandátum kiadásáról

Dr. Téglási András elnök: Felkéri az NVB főosztályvezetőjét az ügy előzményeinek ismertetésére.

Dr. Wiedemann János főosztályvezető: Az Országgyűlés Hivatalának főigazgatója 2021. augusztus 30-án elektronikus levélben arról tájékoztatta a Nemzeti Választási Bizottság elnökét, hogy L. Simon László országgyűlési képviselő 2021. augusztus 29. napjával országgyűlési képviselői mandátumáról lemondott. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló törvény szerint az országos listán mandátumhoz jutott képviselő megbízatásának megszűnése esetén a mandátumot - az országos listán eredetileg is szereplő jelöltek közül - a párt (közös pártlista esetén az érintett pártok) által megnevezett, ennek hiányában az országos listán soron következő jelölt szerzi meg. A közös pártlistát állító jelölő szervezetek, a FIDESZ – Magyar Polgári Szövetség és a Kereszténydemokrata Néppárt 2021. augusztus 30-án, így tehát a jogszabályban meghatározott határidőben, a lemondott képviselő helyére a pártlista 184. sorszám alatti helyén szereplő dr. Vitályos Eszter Zsuzsannát jelentette be a megüresedett mandátum betöltésére. A megüresedett mandátum betöltésére vonatkozó bejelentése a törvényi feltételeknek megfelel.

Dr. Téglási András elnök: Javasolja a megüresedett mandátum tervezet szerinti kiadását. A vitát megnyitja, kéri a Tagtársakat, hogy fejtsék ki a tervezettel kapcsolatos álláspontjukat.

Dr. Téglási András elnök: További hozzászólás hiányában szavazásra bocsátja a határozattervezetet. Aki egyetért a határozattervezettel, kéri szavazzon igennel.

Szavazás

Dr. Téglási András elnök megállapítja, hogy a Bizottság 13 igen, 0 nem szavazattal az Országgyűlésben megüresedett mandátumot dr. Vitályos Eszter Zsuzsannának adta ki.

Megköszöni a Tagtársaknak az ülésen való részvételt és munkát, a napirendet a Bizottság feldolgozta, az ülést bezárja.

kmf.

Téglási András
Dr. Téglási András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke

